

være ifærd med at komme ind. For Udfaldet raader ikke jeg, men jeg vil intet Medansvar have. Særligt skal jeg mundtlig ved Forhandlingen af de berørte Lovforslag, forsaavidt jeg finder Anledning dertil, udtale mig om de enkelte Paragrafer.

Endnu maa jeg tilføje nogle Ord om det Forslag til Lov om Fæstes Dvergang til Selveiendom eller til Arvesæfte med Ret til at sælge og pantsætte, som den 9de kongevalgte Landsthingsmand har indbragt.

Dette Forslag er, under den nuværende Tids Villkaar, et alvorligt og agtværdigt Forsøg paa en billig endelig Dpgjørelse med den hele forsvalede Fæstelovgivning. Men da jeg ikke kan bringe dette Forslag i Dverensstemmelse med Grundlovens § 82, saa kan jeg ikke tiltræde det. Jeg vedskender mig endnu, hvad jeg i 1861 udtalte i Betænkningen til Lov om Forandring i Fæstelovgivningen: „Ethvert Forsøg paa væsentlig at forandre Fæstelovgivningen af Hensyn til den ene eller den anden Part af de Kontraherende vil forrykke og forvirre Forholdet, føre til Uretfærdighed, savne Begrundelse i Almenvellets Forordninger og enten vække Uro, eller fordærvelige Forhaabninger. Men det er dog kun væsentlige Forandringer, der ville tilfredsstille begge Parter og gavne Samfundet. Derfor Loven derfor skal vedblive at være ligelig og taalelig for Alle, saa maa Forandringer i Fæstelovgivningen sættes i Forbindelse med andre Forandringer i Landbolovgivningen, og det maa

Anderesen.

Broch.

Ordfører og Formand.

Dresing.

Estrup.

Karsen.

Mogensen.

være tydeligt, at den nye Landbolovgivning i det Hele svarer til Nutidens Krav og tilfredsstiller disse uden at tilfidefætte Retfærdigheds- og Billighedshensyn. Dersom man kunde tænke sig en Dverenskomst mellem Giere og Fæstere, saaat Regjeringen i Genhold hertil saa at sige ikkun havde nødig at paatrykke denne Dverenskomst Lovlighedens Stempel, saa vilde Eagen unegtelig staa noget anderledes; men en saadan Dverenskomst foreligger ikke. Man gjør under disse Omstændigheder klogest i ikke at røre ved Fæstelovgivningen, naar man intet Væsentligt kan afgjøre, og at stole paa, at de frivillige Afhændelser af Fæstegods efterhaanden ville tiltage igjen, og derved omsider Bauskelighederne ved Indførelsen af en tidsvarende Landbolovgivning formindstes.“

Seg maa i Genhold til Alt, hvad jeg har anført i min Betænkning, tilraade Landstinget at forkaste alle tre Forslag og roligt afvente Fæstegodssets Dvergang til Selveiendom ad Frivillighedens Vej. Dette vil bedst fyldestgjøre Almenvellets Krav i en Tid som den nuværende, der savner Betingelserne for en forstandig og ubildet Afgjørelse af det omhandlede Forhold.

Efter det Anførte indstiller Udvalgets Flertal

Lovforslaget til Vedtagelse

Breinholt.

Carlson.

Fischer.

N. Hansen.

Moltke-Bregentved.